

SAZBY 2026

ŽIVNOSTNÍCI

Nařízení vlády č. 357/2025Sb. stanovuje vyměřovací základ pro pojistné na zdravotní pojištění hrazené státem a související parametry pro rok 2026, přičemž se počítá s průměrnou mzdou 48 967 Kč, což ovlivňuje minimální zálohy a další odvody.

Pojištění	Minimální záloha hlavní činnost	Minimální záloha vedlejší činnost
Sociální	5 720 Kč	1 574 Kč
Zdravotní	3 306 Kč	není stanovena

Sociální pojištění

Pro nově vzniklé OSVČ platí výjimka, a to v roce zahájení hlavní výdělečné činnosti a v následujících dvou letech. Uplatňují nižší vyměřovací základ a minimální měsíční záloha bude v roce 2026 činit 3 575 Kč.

OSVČ vedlejší s příjmy pod tzv. rozhodnou částku (daňový základ ve výši 117 521 Kč) sociální pojištění neplatí.

Nové minimální zálohy musíte uhradit už za leden, tedy do 31.1.2026.

Zdravotní pojištění

OSVČ vedlejší zálohy na zdravotní pojištění měsíčně hradit nemusí. Po podání přehledů o příjmech a výdajích na začátku roku pojistné doplatí zpětně za celý rok na základě skutečných příjmů.

Nové minimální zálohy musíte uhradit už za leden, tedy do 9.2.2026.

Paušální daň

Mění se výše daně v prvním pásmu. V ostatních dvou pásmech zůstane stejná jako v roce 2025. Vstoupit či vystoupit z paušálního režimu mají živnostníci možnost do 12. ledna 2026. Oznámení podané po této lhůtě bude neúčinné.

Pásmo	Výše paušální daně
1. pásmo	9 984 Kč
2. pásmo	16 745 Kč
3. pásmo	27 139 Kč

Nemocenské pojištění

Záloha pro rok 2026 činí 243 Kč, pojištění je dobrovolné.

Paušální výdaje vs. skutečné výdaje – co se vyplatí?

Paušální výdaje

- Uplatníte pevné procento z příjmů podle typu činnosti (např. 60 %, 80 %).
- Nemusíte evidovat všechny účtenky a doklady.
- Výhodné, pokud máte nízké náklady.
- Jednodušší administrativa, méně papírování.

Skutečné výdaje

- Uplatňujete všechny skutečné náklady, které jste v podnikání měli (resp. ty daňově uznatelné).
- Vyžaduje vedení daňové evidence a uchovávání všech dokladů.
- Vyplatí se, pokud jsou vaše náklady vyšší než paušální výdaje.

Paušální výdaje OSVČ 2026 – přehled

Druh činnosti	Paušál	Příklad (příjem)	Maximální limit výdajů
Řemeslné a živnostenské činnosti (kadeřnice, kosmetička, malíři, instalatéri...)	80%	Příjem 500 000 Kč → výdaj 400 000 Kč	1 600 000Kč
Ostatní živnosti (poradenství, obchod, služby, výuka, administrativní činnosti...)	60%	Příjem 600 000 Kč → výdaj 360 000 Kč	1 200 000Kč
Zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství	80%	Příjem 800 000 Kč → výdaj 640 000 Kč	1 600 000Kč
Autorské honoráře / svobodná povolání (autoři, fotografové, herci, překladatelé...)	40%	Příjem 300 000 Kč → výdaj 120 000 Kč	800 000Kč
Pronájem nemovitostí	30%	Příjem 200 000 Kč → výdaj 60 000 Kč	600 000Kč

Tipy pro živnostníky:

Paušál se vyplatí, pokud máte nízké náklady a chcete jednoduchou evidenci.

Skutečné výdaje se hodí, pokud vaše náklady převyšují procento paušálu, protože sníží daňový základ více.

Každý rok můžete změnit způsob – volba ovlivní daň a administrativu, pozor při zpracování daňového přiznání k dani z příjmu.